

Kursplan för

Tal- och språkstörningar hos barn och ungdomar 2, 4.5 hp

Speech and Language Disorders in Children and Youth 2, 4.5 credits

Denna kursplan gäller från och med vårterminen 2022.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

VT22 , VT23 , VT24 , VT25

Kurskod	2LG105
Kursens benämning	Tal- och språkstörningar hos barn och ungdomar 2
Hp	4.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Logopedi
Nivå	G2 - Grundnivå 2
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk vetenskap, intervention och teknik
Beslutande organ	Utbildningsnämnden CLINTEC
Datum för fastställande	2021-10-18
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2022

Särskild behörighet

För behörighet till kurser på termin 4 gäller att studenten får restera med sammanlagt högst 15 hp från föregående terminer inom Logopedprogrammet.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten ska kunna:

- Beskriva tal-, språk- och kommunikationsstörningar inklusive läs- och skrivsvårigheter hos en- och flerspråkiga elever, och diskutera hur språkliga och kulturella krav i omgivningen i samspel med individens kapacitet kan påverka funktionell kommunikation och delaktighet.
- Diskutera ledande förklaringsmodeller till avkodningssvårigheter, beskriva samband mellan läs- och skrivsvårigheter och andra funktionsnedsättningar, samt redogöra för konsekvenser för bedömning och diagnostisering.
- Motivera val av bedömningsmetoder och -verktyg för en- och flerspråkiga elever med språk- och kommunikationsstörningar inklusive läs- och skrivsvårigheter.
- Diskutera logopedens roll i skolan och relationen till andra professioner som möter elever med språk-, läs- och skrivsvårigheter, motivera val av preventiva, kompensatoriska och intervenerande

insatser för elever med språk-, läs- och skrivsvårigheter, samt beskriva hur logopediska insatser för elever i skolåldern kan utvärderas.

Innehåll

Kursen behandlar förekomst och orsaker till språk-, läs- och skrivsvårigheter hos skolbarn och ungdom. Vidare diskuteras samband mellan tal- och språkstörningar och läs- och skrivsvårigheter, och mellan språk-, läs- och skrivsvårigheter, matematiksvårigheter och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Diagnostik och differentialdiagnostisering kommer också att belysas. Hur en språkstörnings uttryck kan förändras beroende på sammanhang och kontext kommer att diskuteras, med särskild utgångspunkt i de språkliga kraven i skolan och från ett funktionellt delaktighetsperspektiv.

Kursen behandlar vidare metoder för bedömning av språk och kommunikation hos äldre barn och ungdomar inklusive läsning och skrivning samt diagnostisering, och olika typer av insatser, såväl preventiva som kompensatoriska och intervenerande. Kursen tar även upp aspekter av läs- och skrivprocessen ur ett flerspråkighetsperspektiv samt läs- och skrivutveckling och -svårigheter hos personer som använder alternativ kompletterande kommunikation.

Slutligen berörs logopedens roll i skolan utifrån grundläggande kunskap om pedagogiskt arbete och pedagogiskt förhållningssätt till elever med funktionsnedsättningar, samt utifrån skolans styrdokument och läroplaner.

Arbetsformer

Föreläsningar, gruppdiskussioner, seminarier och övningar. Seminarier och praktiska övningar är obligatoriska. En del av dessa aktiviteter kan ske online.

Vid frånvaro vid obligatoriska utbildningsinslag ansvarar studenten själv för att ta kontakt med kursansvarig lärare för ersättningsuppgift. Kursansvarig bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med kursansvarigs anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Examination

Examinationen utgörs av aktivt deltagande vid obligatoriska moment, kortare skriftliga inlämnings- och diskussionsuppgifter samt en skriftlig salstentamen.

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Det tredje tentamenstillfället är nästkommande ordinarie examinationstillfälle på kursen. Om studenten genomfört sex underkända tentamina/prov ges inte något ytterligare examinationstillfälle. Som examinationstillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit räknas inte som examinationstillfälle.

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för student med funktionsnedsättning får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Övergångsbestämmelser

Examination kan ske enligt tidigare litteraturlista under en tid av ett år efter den tidpunkt då en förnyelse

av litteraturlistan gjorts. Examination kommer att tillhandahållas under en tid av två år efter en eventuell nedläggning av kursen.

Övriga föreskrifter

Kursvärdering kommer att genomföras enligt de riktlinjer som är fastställda av Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Paul, Rhea; Norbury, Courtenay; Gosse, Carolyn

Language disorders from infancy through adolescence : listening, speaking, reading, writing, and communicating

Fifth edition. : 2018 - xx, 812 pages

ISBN:9780323442343 LIBRIS-ID:22421406

ca 110 sidor: s. 418-446, 485-525, 543-546, 551-560, 615-641

[Sök i biblioteket](#)

Kliniska riktlinjer för logopedisk utredning av läs- och skrivsvårigheter

Institutionen för klinisk vetenskap, intervention och teknik, 2017

URL: [Länk](#)

Hallin, Anna Eva

Förstå och arbeta med språkstörning

Första upplagans första tryckning : Stockholm : Natur & kultur, [2019] - 79 sidor

ISBN:9789127455184 LIBRIS-ID:1bcs91xg zr42x4h3

[Sök i biblioteket](#)

Ekelund, Tove

Om dyslexi

Upplaga 1:1 : Lund : Studentlitteratur AB, 2021 - 197 sidor

ISBN:9789144154466 LIBRIS-ID:crn9zb6p97c3n5x6

Obligatorisk litteratur: del 2 och 3: ca 100 sidor (Del 1: rekommenderad litteratur)

[Sök i biblioteket](#)

Dyslexi hos barn och ungdomar : tester och insatser ; en systematisk litteraturöversikt

Stockholm : Statens beredning för medicinsk utvärdering (SBU), 2014 - 332 s.

ISBN:978-91-85413-66-9 LIBRIS-ID:16938160

URL: [Online](#)

Kapitel 2, 5, 6, 8, 11

[Sök i biblioteket](#)

Beukelman, David R.; Light, Janice C.

Augmentative & alternative communication : supporting children and adults with complex communication needs

Fifth edition. : Baltimore : Paul H. Brookes Publishing Co., [2020] - PDF (xvi, 686 sidor)

ISBN:9781681253046 LIBRIS-ID:t6k6j7rtr9jmhq3w

ca 20 sidor

[Sök i biblioteket](#)

Rekommenderad litteratur

Eriksson, Ida; Halvarsson, Helena

Arbeta med språkstörning i förskola och skola

Härnösand : Specialpedagogiska skolmyndigheten, 2015 - 34 s.

ISBN:9789128007269 LIBRIS-ID:19277332

URL: [Fulltext](#)

[Sök i biblioteket](#)

Kamhi, Alan G.; Catts, Hugh W.

Language and reading disabilities

3rd ed., Pearson new international ed. : Harlow, England : Pearson, c2014. - 1 online resource (i, 321 p.)

ISBN:9781292035192- LIBRIS-ID:15124366

[Sök i biblioteket](#)

Ukrainetz, Teresa A.

School-age language intervention : evidence-based practices

Austin, Texas : PRO-ED, Inc., 2015 - xiv, 675 pages

ISBN:9781416405955 LIBRIS-ID:18572538

[Sök i biblioteket](#)

Eklöf, Erica; Kristensson, Johanna

Assisterande teknik och lärverktyg : digitalt stöd för elevens språk-, läs- och skrivutveckling

Andra upplagan : Stockholm : Natur & Kultur, [2021] - 119 sidor

ISBN:9789127460072 LIBRIS-ID:lz2r7p4tjdsz35c8

[Sök i biblioteket](#)

Att läsa och förstå : läsförståelse av vad och för vad?

Stockholm : Skolverket, 2016 - 106 s.

ISBN:978-91-7559-255-8 LIBRIS-ID:20107426

URL: [Länk](#)

[Sök i biblioteket](#)

Fördjupningslitteratur

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 : reviderad 2016

3., kompletterade uppl. : Stockholm : Skolverket, 2016 - 284 s.

ISBN:978-91-38-32691-6 LIBRIS-ID:19509185

[Sök i biblioteket](#)

Från sårbarhet till hållbarhet i lärande och undervisning

Bruce, Barbro

Upplaga 1 : Lund : Studentlitteratur, [2020] - 240 sidor

ISBN:9789144138824 LIBRIS-ID:fsp82j0mcf7mxnjm

[Sök i biblioteket](#)

Elliott, Julian; Grigorenko, Elena L.

The dyslexia debate

New York, NY : Cambridge University Press, 2014 - 271 p.

ISBN:978-0-521-11986-3 LIBRIS-ID:16373686

[Sök i biblioteket](#)

Nippold, Marilyn A.

Later language development : school-age children, adolescents, and young adults

Fourth Edition : Austin, Texas : PRO-ED, 2016 - x, 325 pages

ISBN:9781416410133 LIBRIS-ID:19756405

[Sök i biblioteket](#)

Språkutveckling och språkstörning hos barn : Del 3 Flerspråkighet - utveckling och svårigheter

Salameh, Eva-Kristina; Nettelbladt, Ulrika

Upplaga 1 : Lund : Studentlitteratur, [2018] - 404 sidor

ISBN:9789144097121 LIBRIS-ID:fpkl6b4hc397bp5b

[Sök i biblioteket](#)